

Monumentnummer*: 522327

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 december 2001
Kadaster deel/nr 82972/144

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Dordrecht	Dordrecht	Zuid-Holland					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Singel	192			3311 PG	Dordrecht		
Dubbeldamseweg Noord	1			3311 LW	Dordrecht		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Dordrecht	D				4937		

Omschrijving**

Inleiding

In de negentiende-eeuwse schil van Dordrecht gesitueerde KERK van het type kruiskerk met KOSTERSWONING uit 1921, gebouwd naar een ontwerp van de Dordtse architecten B. van Bilderbeek en H.A. Reus in een aan het Rationalisme verwante bouwstijl. De kerk werd gebouwd in opdracht van de Christelijk Gereformeerde Gemeente door de aannemersfirma Gebr. H. van Loon. Het kerkgebouw is prominent gesitueerd op het kruispunt van de (Nicolaes Maes)Singel en de Dubbeldamseweg met de noord-zuidgerichte lengteas parallel aan de Dubbeldamseweg. Het kruispunt wordt extra benadrukt door de hoge hoektoren.

Omschrijving

De kruiskerk is opgetrokken in donkerrode baksteen en heeft een hoge bouwlaag en een hoge kaplaag onder zadeldaken met leien in Maasdekking. Tegen de achterzijde van de kerk ligt de iets lagere, twee bouwlagen hoge kosterswoning met kaplaag onder schilddak met leien in Maasdekking. Het kerkship is even breed als het transept en heeft ter hoogte van de kruising vier buitengeplaatste, identieke vierkante traptorens. Op de kruising bevindt zich een achthoekig vierringstorentje. Alle torens hebben een getrap en geknikt tentdak met mastiekdekking. De kerk heeft rechthoekige, smalle vensters met glas-in-loodramen en een aantal vensters met glas-in-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

lood van Wim Korteweg. De vensters hebben gemetselde waterdorpels. Het metselwerk van de gevels is op diverse plaatsen verlevendigd met siermetselwerk. De drie topgevels (in de voor- en zijgevels) hebben op de verdieping een identieke gevelindeling met in het midden drie hoge, smalle vensters aan weerszijden voorzien van drie smalle vensters van verschillende hoogten. Bovenin bevinden zich nog drie smalle vensters en daarboven een gevelvlak met siermetselwerk met een diamantvormig venstertje. Aan weerszijden een kleine dakkapel met zadeldak.

De symmetrische voorgevel heeft centraal een rondboogvormige hoofdentree met een getrapte, gemetselde omlijsting. De dubbele deuren met ijzerbeslag zijn geplaatst onder een rondboogvormig bovenlicht met verticale roedenverdeling. De entree is bereikbaar via hardstenen treden en een vloerplaat. Aan weerszijden van de entree drie staande vensters. De verdiepingen van de topgevel zijn identiek aan de andere topgevels.

Links van de voorgevel een eenlaags portaal met driedelige arcade met hardstenen traptreden en terazzovloer. Direct hierachter de hoge, zesledige kerktoren met op de begane grond en op de eerste verdieping aan alle zijden drie smalle vensters. In de vier hogere verdiepingen is telkens in het midden een smal venster geplaatst. De toren heeft bovenin granieten waterspuwers en kogels op de hoeken en in de teruggemetselde top aan alle zijden drie smalle vensters.

De linker zijgevel bestaat achtereenvolgens uit een terugliggend geveldeel, een topgevel (het transept) met aan weerszijden een vierkante traptoren en de voorgevel van de kosterwoning. Het terugliggende, drieassige geveldeel heeft driedelige, hoge vensters met glas-in-lood afgewisseld met uitgemetselde steunberen, en is langs de rooilijn van een gemetselde erfafscheiding voorzien. In de zijwand van de toren bevindt zich een smalle deur. Direct rechts van de topgevel een zij-ingang met dubbele deuren. De topgevel heeft op de begane grond drie keer drie kleine vensters. Links van de topgevel bevinden zich drie smalle vensters en de entree van de kosterwoning; een portiek met granieten treden en vloerplaat. Boven de ingang een ingebouwd balkon met dichte borstwering, balkondeur en een smal venster. De woning heeft een drie-assige gevel met vensters met schuiframen. In de middenas een dakkapel met tweedelig raam. De verschillende gevelvlakken zijn verlevendigd met siermetselwerk.

De rechter zijgevel van de kerk bestaat achtereenvolgens uit een vierassig geveldeel, een kruisingstoren, een topgevel en de achtergevel van de kosterwoning. In het vierassige geveldeel worden de gevelvlakken afgewisseld door steunberen. Het linker vlak is blind, de andere vlakken zijn zowel op de begane grond als op de verdieping van hoge vensters voorzien waarbij de middelste as breder is. In de toren een paneeldeur met een klein venster en op de eerste en de tweede verdieping telkens drie staande vensters met glas-in-lood. De rechter torenzijde heeft ook op de verdiepingen drie staande vensters met glas-in-lood. De topgevel is gelijk aan de andere topgevels en wordt aan de rechterzijde geflankeerd door een laagbouw met drie ijzeren vierruitsvensters en twee smalle staande vensters. Erboven bevindt zich een balkon die behoort bij de kosterwoning. De woning heeft een vijf-assige gevel; de middenas heeft op de begane grond dubbele tuindeuren en in de kap een dakkapel met driedelige vensterpartij onder schilddak.

In het interieur van de kerk originele galerijen en in de zuidwand een orgelgalerij met kansel. De kerk heeft houten spanten met natuurstenen, geornamenteerde kraagstenen, een vurenhouten bekapping en in de kruising een koepeldak. Het plafond is volledig betimmerd. De binnenmuren hebben een trasraam van miskleurige, vlakke klinkers. In de kerk is het originele bankenplan met verwarmingselementen gehandhaafd.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De vroeg twintigste-eeuwse kerk met kosterwoning is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de stedenbouwkundige waarde.

-\tDe kerk is van cultuurhistorisch belang als een schakel in de ontwikkeling van de kerkenbouw in Nederland en als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling.

-\tDe kerk is van architectuurhistorisch belang vanwege de kwaliteiten van het ontwerp, vanwege de detaillering en de materiaaltoepassing, en vanwege de samenhang tussen in- en exterieur.

-\tDe kerk met klokkentoren heeft stedenbouwkundige waarde als een opvallende markering van een kruispunt aan de Singel in de negentiende-eeuwse schil van Dordrecht.

-\tDe kerk is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid van in- en exterieur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Woonhuis

Kerk